

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia   2016 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy
zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się bakterii *Ralstonia solanacearum***

Na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2016 r. poz. 17 i 50) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 kwietnia 2007 r. w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się bakterii *Ralstonia solanacearum* (Dz. U. Nr 65, poz. 436) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 12 w ust. 2:
  - a) po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:
„4a) wykorzystuje się do produkcji biogazu, jeżeli:
    - a) w trakcie produkcji biogazu rośliny te zostaną poddane przez co najmniej 24 godziny oddziaływaniu temperatury wynoszącej co najmniej 50 °C lub
    - b) przed rozpoczęciem produkcji biogazu rośliny te zostaną poddane przez co najmniej godzinę oddziaływaniu temperatury wynoszącej co najmniej 70 °C, lub”;
  - b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) zużywa się lub unieszkodliwia się w sposób inny, niż określony w pkt 1-4a, jeżeli inspektor ten stwierdzi, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się bakterii *Ralstonia solanacearum*.”;
- 2) w § 14 w ust. 2 w pkt 1:
  - a) po lit. b dodaje się lit. ba w brzmieniu:
„ba) wykorzystane do produkcji biogazu, jeżeli:
    - w trakcie produkcji biogazu rośliny te zostaną poddane przez co najmniej 24 godziny oddziaływaniu temperatury wynoszącej co najmniej 50 °C lub

---

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1906).

- przed rozpoczęciem produkcji biogazu rośliny te zostaną poddane przez co najmniej godzinę oddziaływaniu temperatury wynoszącej co najmniej 70 °C, lub”,
- b) lit. c otrzymuje brzmienie:
  - „c) zużyte lub unieszkodliwione w sposób inny, niż określony w lit. a–ba, jeżeli wojewódzki inspektor stwierdzi, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się bakterii *Ralstonia solanacearum*;”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU
WSI**

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie zmienia rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 kwietnia 2007 r. w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzeniania się bakterii *Ralstonia solanacearum* (Dz. U. Nr 65, poz. 436).

Bakteria *Ralstonia solanacearum* jest patogenem powodującym chorobę ziemniaka – śluzak. Atakuje ona jednak także ponad 200 innych gatunków roślin należących do 50 rodzin. Bakteria ta jest szeroko rozpowszechniona na obszarach tropikalnych i subtropikalnych, a w wyniku adaptacji do niższych temperatur, spotykana jest także w klimacie umiarkowanym. W Europie, dotychczas wykrycia miały miejsce na terenie Belgii, Francji, Niemiec, Grecji, Węgier, Włoch, Holandii, Portugalii, Słowacji, Hiszpanii, Szwecji, a ostatnio także Polski (w bulwach ziemniaków w 2014 i 2015 r.).

Objawy chorobowe śluzaka na roślinach ziemniaka mogą występować zarówno na częściach podziemnych, jak i nadziemnych.

Objawy na częściach nadziemnych to więdnienie (przypominające więdnienie w wyniku niedoboru wody), karłowatość roślin oraz żółknięcie liści. Przy silnej infekcji liście więdną gwałtownie, prawie nie zmieniając zabarwienia. Na łodygach młodych roślin widoczne są przeświecające przez skórę ciemne wąskie smugi, odpowiadające przebarwionym wiązkom przewodzącym. Z porażonych wiązek, po przekrojeniu łodygi, może wyciekać mlecznobiały śluz bakteryjny.

Objawy na częściach podziemnych to:

- 1) szarawo-brązowe przebarwienia powierzchni bulwy w pobliżu oczek i w miejscu łączenia bulwy ze stolonem;
- 2) wyciek szarawobiałego śluzu z oczek lub stolonów, co powoduje przyklejanie się do bulwy grudek ziemi;
- 3) brązowe przebarwienie i późniejsze zamieranie tkanki przewodzącej – widoczne po przekrojeniu bulwy w pobliżu stolonu;
- 4) wyciek śluzu bakteryjnego z pierścienia wiązek przewodzących bulwy;
- 5) obumieranie tkanek i gnicie bulw.

Ze względu na swoją szkodliwość, bakteria *Ralstonia solanacearum* zgodnie z postanowieniami dyrektywy Rady 2000/29/WE z dnia 8 maja 2000 r. w sprawie środków ochronnych przed wprowadzaniem do Wspólnoty organizmów szkodliwych dla roślin lub produktów roślinnych i przed ich rozprzestrzenianiem się we Wspólnocie (Dz. Urz. UE L 169 z 10.07.2000, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 29, str. 258, z późn. zm.) ma w Unii Europejskiej status organizmu kwarantannowego i podlega obowiązkowi zwalczania. Szczegółowe zasady zwalczania bakterii określa dyrektywa Rady 98/57/WE z dnia 20 lipca 1998 r. w sprawie kontroli organizmu *Ralstonia solanacearum* (Smith), Yabuuchi i wsp. (Dz. Urz. UE L 235 z 21.08.2008, str. 1, późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 23, str. 375, z późn. zm.). Postanowienia tej

dyrektywy zostały wdrożone do prawa krajowego postanowieniami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 kwietnia 2007 r. w sprawie szczególnych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzeniania się bakterii *Ralstonia solanacearum*.

Dyrektywa 98/57/WE określa m.in. zasady postępowania z porażonymi oraz prawdopodobnie porażonymi bulwami ziemniaka (załącznik VI do dyrektywy). Pozwala ona jednak na zastosowanie także innych sposobów unieszkodliwiania porażonych bulw, jeżeli nie niesie to za sobą ryzyka rozprzestrzenienia bakterii.

Dotychczasowe doświadczenia z występowaniem bakterii *Ralstonia solanacearum* w Polsce wskazują, iż określone w dyrektywie 98/57/WE metody unieszkodliwiania bulw ziemniaków uznanych za porażone lub prawdopodobnie porażone mogą być niewystarczające dla zapewnienia zagospodarowania wszystkich takich bulw. W związku z powyższym Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwróciło się do Instytutu Ochrony Roślin – Państwowego Instytutu Badawczego w Poznaniu z prośbą o opinię, czy warunki panujące w trakcie wytwarzania biogazu gwarantują eliminację tego czynnika chorobotwórczego. Zgodnie z opinią Instytutu, warunkiem eliminacji bakterii z porażonego materiału jest prowadzenie fermentacji metodą termofilową (przy temperaturze co najmniej 50°C) lub z wcześniejszą higienizacją wkładu w temperaturze minimum 70° C.

Mając powyższe na uwadze w projektowanym rozporządzeniu rozszerza się dopuszczalne metody unieszkodliwiania porażonych bulw o wskazane wyżej sposoby.

Zmiany wprowadzane projektowanym rozporządzeniem są korzystne dla podmiotów, przede wszystkim producentów rolnych. Pomogą one bowiem rozwiązać problem zagospodarowania porażonych lub prawdopodobnie porażonych bulw ziemniaka. Mając powyższe na uwadze, uzasadnione jest odstępstwo od postanowień uchwały nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M. P. poz. 205) i proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia. Proponowany termin wejścia w życie projektowanego rozporządzenia, nie nakładającego nowych obowiązków na podmioty objęte zakresem regulacji, nie stoi także w sprzeczności z zasadami demokratycznego państwa prawnego.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia zamieszcza się w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt rozporządzenia udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

PODSEKRETARZ STANU

Ewa Lech

Wojciech

Z-ca Dyrektora

HODOWCZYSTWA

Bogusław Kiełak

DYREKTOR DEPARTAMENTU
OCHRONY ROŚLIN

Bogusław Rzeźnicki

Dyrektor Departamentu
Prawa Legislacyjne

Grzegorz Wątkowski

Z-CA DYREKTORA DEPARTAMENTU
PRAWNO-LEGISLACYJNEGO

Marcin Gorzowski

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzeniania się bakterii <i>Ralstonia solanacearum</i></p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące MRiRW</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Ewa Lech</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu 623 10 17; Krzysztof.kielak@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 18.02.2016 r.</p> <p>Źródło:</p> <p>Nr w wykazie prac MRiRW -</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Ograniczony zakres dopuszczalnych prawnie metod zagospodarowywania bulw ziemniaków porażonych lub prawdopodobnie porażonych przez bakterię *Ralstonia solanacearum*.

Bakteria *Ralstonia solanacearum* jest patogenem powodującym chorobę ziemniaka – śluzak. Atakuje ona jednak także ponad 200 innych gatunków roślin należących do 50 rodzin. Bakteria ta jest szeroko rozpowszechniona na obszarach tropikalnych i subtropikalnych, a w wyniku adaptacji do niższych temperatur, spotykana jest także w klimacie umiarkowanym. W Europie, dotychczas wykrycia miały miejsce na terenie Belgii, Francji, Niemiec, Grecji, Węgier, Włoch, Holandii, Portugalii, Słowacji, Hiszpanii, Szwecji, a ostatnio także Polski (w bulwach ziemniaków w 2014 i 2015 r.).

Ze względu na swoją szkodliwość, bakteria *Ralstonia solanacearum* zgodnie z postanowieniami dyrektywy Rady 2000/29/WE z dnia 8 maja 2000 r. w sprawie środków ochronnych przed wprowadzaniem do Wspólnoty organizmów szkodliwych dla roślin lub produktów roślinnych i przed ich rozprzestrzenianiem się we Wspólnocie ma w Unii Europejskiej status organizmu kwarantannowego i podlega obowiązkowi zwalczania. Szczegółowe zasady zwalczania bakterii określa dyrektywa Rady 98/57/WE z dnia 20 lipca 1998 r. w sprawie kontroli organizmu *Ralstonia solanacearum* (Smith), Yabuuchi i wsp. Postanowienia tej dyrektywy zostały przeniesione do prawa krajowego postanowieniami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 kwietnia 2007 r. w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzeniania się bakterii *Ralstonia solanacearum*.

Dotychczasowe doświadczenia z występowaniem bakterii *Ralstonia solanacearum* w Polsce wskazują, iż określone w dyrektywie 98/57/WE metody unieszkodliwiania bulw ziemniaków uznanych za porażone lub prawdopodobnie porażone mogą być niewystarczające dla zapewnienia zagospodarowania wszystkich takich bulw.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowane rozporządzenie zmienia rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 kwietnia 2007 r. w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzeniania się bakterii *Ralstonia solanacearum*.

Proponowana zmiana polega na rozszerzeniu dopuszczalnych metod unieszkodliwiania porażonych lub prawdopodobnie porażonych bulw o przeznaczenie ich do produkcji biogazu, z zastosowaniem fermentacji metodą termofilową (przy temperaturze co najmniej 50 °C) lub z wcześniejszą higienizacją wkładu w temperaturze minimum 70 °C. Proponowane rozwiązania uwzględniają opinię Instytutu Ochrony Roślin - PIB w Poznaniu.

Zmiany wprowadzane projektowanym rozporządzeniem są zatem korzystne dla podmiotów, przede wszystkim producentów rolnych. Pomogą one bowiem rozwiązać problem zagospodarowania porażonych lub prawdopodobnie porażonych bulw ziemniaka.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej. Dyrektywa 98/57/WE określa m.in. zasady postępowania z porażonymi oraz prawdopodobnie porażonymi bulwami ziemniaka (załącznik VI do dyrektywy). Pozwala ona jednak na zastosowanie także innych sposobów unieszkodliwiania porażonych bulw, jeżeli nie niesie to za sobą ryzyka rozprzestrzenienia bakterii.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa	16 wojewódzkich inspektoratów ochrony roślin i nasiennictwa		
Producenci ziemniaka	Obecnie produkcją ziemniaka w Polsce	Dane GUS i PIORiN	Zmiany wprowadzane projektowanym

	zajmuje się około 500 tys. podmiotów. Łączna powierzchnia uprawy to 267 tys. ha. Produkcją towarową ziemniaka (skierowaną na rynek) zajmuje się około 50 tys. podmiotów.		rozporządzeniem pomogą rozwiązać problem zagospodarowania bulw ziemniaka porażonych lub prawdopodobnie porażonych przez bakterie <i>Ralstonia solanacearum</i> .
Biogazownie	Produkcją biogazu zajmują się 72 podmioty.	Dane Agencji Rynku Rolnego	Projektowane rozporządzenie umożliwi biogazowniom wykorzystywanie bulw ziemniaka porażonych lub prawdopodobnie porażonych przez bakterię <i>Ralstonia solanacearum</i> .

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie skonsultowany z organizacjami społeczno-zawodowymi hodowców roślin i instytucjami działającymi w obszarze regulowanym rozporządzeniem, między innymi z: Federacją Branżowych Związków Producentów Rolnych, Krajową Radą Izb Rolniczych, Business Centre Club, Federacją Konsumentów, Federacją Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Forum Związków Zawodowych, Izbą Gospodarczą Handlowców, Przetwórców Zbóż i Producentów Pasz, Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej, Krajową Radą Spółdzielczą, Krajową Sekcją Pracowników Ochrony Roślin przy Zarządzie Głównym Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP, Krajowym Zrzeszeniu Producentów Rzepaku, Krajowym Związkiem Grup Producentów Rolnych - Izbą Gospodarczą, Krajowym Związkiem Plantatorów Buraka Cukrowego, Krajowym Związkiem Plantatorów Chmielu, Krajowym Związkiem Plantatorów Tytoniu, Krajowym Związkiem Producentów Nasion Ogrodniczych i Materiału Szkółkarskiego, Krajowym Związkiem Rewizyjnym Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Krajowym Związkiem Zrzeszeń Plantatorów Owoców i Warzyw, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych, Polską Izbą Nasienną, Konfederacją Lewiatan, Polską Organizacją Handlu i Dystrybucji, Polskim Komitetem Zielarskim, Polskim Związkiem Ogrodniczym, Polskim Związkiem Plantatorów Tytoniu, Polskim Związkiem Producentów Kukurydzy, Polskim Związkiem Producentów Ziemniaków i Nasion Rolniczych, Polskim Związkiem Zrzeszeń Producentów Chmielu, Polskim Stowarzyszeniem Ochrony Roślin, Sekretariatem Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Polską Federacją Producentów Żywności Związkiem Pracodawców, Stowarzyszeniem Konsumentów Polskich, Stowarzyszeniem Polski Ziemniak, Stowarzyszeniem Polskich Szkółkarzy, Stowarzyszeniem Polskich Producentów Środków Ochrony Roślin, Stowarzyszeniem Sadowników Polskich, Towarzystwem Rozwoju Sądów Karłowych, Zrzeszeniem Producentów Nasion Ogrodniczych, Materiału Szkółkarskiego i Grzybów „SOGNAS”, Zrzeszeniem Producentów Róż, Materiału Szkółkarskiego Owocowego i Ozdobnego „Końskowola”, Związkiem Rzemiosła Polskiego, Związkiem Sadowników Polskich, Związkiem Sadowników Rzeczypospolitej Polskiej, Związkiem Szkółkarzy Polskich, Związkiem Zawodowym Rolników Rzeczypospolitej Polskiej „Solidarni”, Związkiem Zawodowym Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związkiem Zawodowym Pracowników Rolnictwa w RP, Związkiem Zawodowym Rolnictwa „Samobrona”, Związkiem Zawodowym Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”, Związkiem Zawodowym Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY” oraz Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Rolników Indywidualnych „Solidarność”.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania Nie dotyczy

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń Projektowane rozporządzenie nie nakłada obowiązków na jednostki administracji publicznej.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe (dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projektowane rozporządzenie umożliwi biogazowniom wykorzystywanie bulw ziemniaka porażonych lub prawdopodobnie porażonych przez bakterię <i>Ralstonia solanacearum</i> .						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe (dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: -	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: -
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Nie dotyczy.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu Nie dotyczy.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozwiązanie problemu wskazanego w pkt 1 nastąpi po wejściu w życie projektowanego rozporządzenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja efektów rozporządzenia będzie prowadzona w ramach działań kontrolnych PIORiN.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.